

Anexa nr. 23

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII
CENTRUL NAȚIONAL PENTRU CURRICULUM ȘI EVALUARE

Standarde naționale de evaluare
asociate disciplinei *LIMBA MATERNĂ – MAGHIARĂ*,
învățământ primar, clasele I - a IV-a, respectiv învățământ
gimnazial,
clasele a V-a – a VIII-a

București, 2026

Clasa I

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
1.1. Recunoașterea fenomenelor fonologice (auzirea, recunoașterea, diferențierea sunetelor de vorbire) deosebirea conștientă a sunetelor de vorbire scurte și lungi	Elevul identifică sunetele scurte și lungi în cuvinte și propoziții simple, în contexte familiare.	De bază	Elevul identifică sunetele scurte și lungi în cuvinte și propoziții simple, în contexte familiare cu ajutorul profesorului.
		Consolidat	Elevul identifică sunetele scurte și lungi în cuvinte și propoziții simple, în contexte familiare individual.
		Avansat	Elevul identifică independent sunetele scurte și lungi în cuvinte și propoziții simple, în contexte noi independent.
1.2. Recunoașterea aspectelor sintactice și semantice în texte verbale cu temă variabilă	Elevul interpretează semnificația și structura sintactică a textelor verbale cu temă variabilă, în contexte familiare.	De bază	Elevul explică semnificația unor propoziții simple din texte verbale, în contexte familiare, cu ajutorul profesorului.
		Consolidat	Elevul explică independent semnificația unor propoziții simple din texte verbale, în contexte familiare.
		Avansat	Elevul interpretează individual semnificația și structura sintactică a textelor verbale cu temă variabilă, în contexte noi.
1.3. Rolul de receptor activ în situații de comunicare de viață	Elevul aplică strategii de receptare activă în situații de comunicare uzuale, precum întâmpinare, salut, întrebare-răspuns și dialog.	De bază	Elevul aplică strategii simple de receptare în situații familiare de comunicare (întâmpinare, salut, întrebare-răspuns) cu sprijinul profesorului.
		Consolidat	Elevul aplică independent strategii de receptare activă în situații uzuale de comunicare, în contexte familiare.
		Avansat	Elevul aplică independent strategii de receptare activă în situații diverse de comunicare, în contexte noi.
2.1. Aplicarea conștientă a fenomenelor fonologice (recunoașterea, pronunțarea, evidențierea, diferențierea sunetelor)	Elevul aplică conștient fenomenele fonologice în recunoașterea și pronunțarea vocalelor și a consoanelor.	De bază	Elevul aplică fenomene fonologice la recunoașterea și pronunțarea vocalelor și consoanelor asemănătoare (de exemplu scurte/lungi) în cuvinte simple, cu sprijinul profesorului.
		Consolidat	Elevul aplică independent fenomene fonologice la recunoașterea și pronunțarea vocalelor și a consoanelor asemănătoare (de exemplu scurte/lungi) în cuvinte complexe.
		Avansat	Elevul aplică independent fenomene fonologice la recunoașterea și pronunțarea

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
			vocalelor și a consoanelor specifice limbii maghiare (de exemplu ty, gy, ő, ű, ü, ű) în cuvinte complexe.
2.2. Aplicarea aspectelor sintactice și semantice în texte verbale simple	Elevul formulează propoziții simple și dezvoltate pentru a exprima saluturi, prezentări, întrebări sau opinii în diferite situații de comunicare.	De bază	Elevul formulează propoziții simple pentru a exprima saluturi, prezentări sau întrebări de bază în situații familiare, cu sprijinul profesorului.
		Consolidat	Elevul formulează individual propoziții simple și unele dezvoltate pentru a exprima saluturi, prezentări, întrebări sau opinii în situații cotidiene variate.
		Avansat	Elevul construiește independent propoziții simple și dezvoltate clare și coerente pentru a exprima saluturi, prezentări, întrebări sau opinii în contexte noi de comunicare, adaptându-și exprimarea orală la situația dată.
2.3. Rolul de emițător și receptor activ în situații de comunicare de viață	Elevul participă activ la situații de comunicare verbală simple, formulând și răspunzând la saluturi, întrebări sau prezentări în situații cotidiene de comunicare.	De bază	Elevul răspunde la saluturi, întrebări sau prezentări în situații familiare, folosind propoziții simple, cu sprijinul profesorului.
		Consolidat	Elevul formulează și răspunde independent la saluturi, întrebări sau prezentări în diferite contexte cotidiene, utilizând propoziții simple și unele propoziții dezvoltate.
		Avansat	Elevul participă la scurte interacțiuni verbale (salut, prezentare, întrebare-răspuns) în situații noi de comunicare, adaptându-și tonul și formulările la context.
3.1. Recunoașterea și denumirea conștientă a componentelor de bază ale textului scris	Elevul identifică titlul, imaginea și propozițiile unui text scurt adecvat vârstei.	De bază	Elevul identifică componentele de bază ale textului (titlu, imagini, propoziții) cu sprijinul profesorului.
		Consolidat	Elevul denumește componentele de bază ale textului cu sprijinul profesorului
		Avansat	Elevul denumește independent componentele de bază ale textului
3.2. Conștiența fonemelor: recunoașterea și colacionarea fonemelor marcate cu litere (învățarea sistemului de semne ale citirii)	Elevul recunoaște relația dintre foneme și literele în cuvinte simple, adecvate vârstei diferențiind literele majuscule de cele minuscule.	De bază	Elevul identifică foneme în cuvinte familiare cu sprijinul profesorului
		Consolidat	Elevul marchează numărul fonemelor identificate în cuvinte
		Avansat	Elevul recunoaște în cuvintele scrise literele aferente fonemelor, diferențiind majusculele de minuscule
3.3. Citirea și înțelegerea cuvintelor,	Elevul citește cu voce tare și/sau în șoaptă cuvinte și propoziții scurte, identificând	De bază	Elevul citește cuvintele legând literele
		Consolidat	Elevul citește cuvintele identificând cele care au sens

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
structurilor de cuvinte, propozițiilor, textelor scurte în formă scrisă	informații explicite din texte scurte.	Avansat	Elevul citește independent un text scurt, răspunzând la întrebări de conținut.
3.4. Interesul pentru textele citite	Elevul manifestă interes pentru textele citite prin implicare activă în activități de lectură, participarea la discuții simple.	De bază	Elevul identifică elemente preferate cu sprijin vizual.
		Consolidat	Elevul exprimă preferințe simple identificând elemente din text pe baza întrebărilor.
		Avansat	Elevul explică de ce îi place o parte din text exprimându-și preferințele într-o formă personală.
4.1. Aplicarea a sistemului de semne ale scrierii	Elevul utilizează corect sistemul de semne ale scrierii în alfabetului maghiar	De bază	Elevul identifică cu sprijinul profesorului scrierea, legarea majusculilor și minusculilor, scrierea corectă a cuvintelor monosilabice și plurisilabice, despărțirea cuvintelor la capăt de rând și utilizarea majusculilor la început de propoziție.
		Consolidat	Elevul identifică independent diferența dintre majuscule și minuscule, scrierea cu majuscule la început de propoziție, scrierea corectă a cuvintelor monosilabice și plurisilabice respectând spațiul dintre cuvinte și despărțirea cuvintelor la capăt de rând fără definiție teoretică
		Avansat	Elevul aplică regulile de scriere, respectând legarea majusculilor și minusculilor, scrierea corectă a cuvintelor monosilabice și plurisilabice, spațiul dintre cuvinte, despărțirea cuvintelor la capăt de rând și folosirea majusculilor la început de propoziție.
4.2. Coordonarea mișcării scrisului	Elevul corelează mișcarea mâinilor și a degetelor cu scrisul, în vederea formării corecte a literelor și cuvintelor și a așezării corespunzătoare în pagină a textului.	De bază	Elevul repetă cu sprijinul profesorului mișcările corecte ale mâinilor și degetelor, în vederea scrierii corecte a majusculilor și minusculilor, a cuvintelor monosilabice și plurisilabice și a așezării în pagină a textului.
		Consolidat	Elevul repetă independent mișcările corecte ale mâinilor și degetelor, în vederea scrierii corecte a majusculilor și minusculilor, a cuvintelor monosilabice și plurisilabice și a așezării în pagină a textului.
		Avansat	Elevul coordonează corect mișcările mâinilor și ale degetelor, în vederea scrierii corecte a majusculilor și minusculilor, a cuvintelor monosilabice și plurisilabice și a așezării în pagină a textului.

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
4.3. Transcrierea cuvintelor, propozițiilor	Elevul folosește corect silabe, cuvinte și propoziții simple, din text tipărit sau de mână, menținând forma literelor, ordinea corectă a cuvintelor și respectând limitele cuvintelor și elementele grafice.	De bază	Elevul transcrie cu sprijinul profesorului silabe și cuvinte scurte cu lizibilitate parțială și cu unele erori de formă, spațiere și ordonare.
		Consolidat	Elevul transcrie independent corect și lizibil cuvinte și propoziții simple, respectând forma literelor, spațiile dintre cuvinte și ordinea corectă a acestora.
		Avansat	Elevul transcrie fluent și precis propoziții scurte, menținând uniformitatea scrierii, acuratețea literelor și respectarea completă a limitelor grafice.
4.4. Scrierea caligrafică a literelor, cuvintelor, propozițiilor	Elevul scrie caligrafic litere, cuvinte și propoziții scurte, respectând forma, mărimea, înclinarea, alinierea și spațiile dintre cuvinte, menținând lizibilitatea și acuratețea scrierii	De bază	Elevul scrie cu sprijinul profesorului lizibil litere și cuvinte scurte.
		Consolidat	Elevul scrie caligrafic independent cuvinte și propoziții scurte, respectând dimensiunea literelor, spațiile și lizibilitatea.
		Avansat	Elevul scrie fluent și caligrafic propoziții de lungime medie, menținând uniformitatea, acuratețea și aspectul estetic al scrierii.

Clasa a II-a

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
1.1. Recunoașterea fenomenelor fonologice, deosebirea conștientă a sunetelor de vorbire scurte și lungi, stabilirea relației dintre forma și semnificația sunetului	Elevul recunoaște vocalele și consoanele scurte și lungi pentru evidențierea relației dintre forma și sensul cuvântului.	De bază	Elevul recunoaște vocalele și consoanele scurte și lungi în exerciții ghidate cu sprijinul profesorului.
		Consolidat	Elevul recunoaște vocalele și consoanele scurte și lungi în texte simple și situații cunoscute cu sprijinul profesorului.
		Avansat	Elevul recunoaște vocalele și consoanele scurte și lungi în contexte variate independent.
1.2. Recunoașterea aspectelor sintactice și semantice în comunicare	Elevul clasifică cuvintele și expresiile în funcție de întrebările gramaticale, incluzând cuvintele compuse și elementele narative din povești, zicale și ghicitori.	De bază	Elevul clasifică cu sprijinul profesorului cuvintele în funcție de întrebările gramaticale.
		Consolidat	Elevul clasifică corect majoritatea cuvintelor și expresiilor, inclusiv cuvintele compuse și elementele narative pe baza criteriilor gramaticale independent.
		Avansat	Elevul clasifică toate cuvintele și expresiile, cuvintele compuse și elementele narative cu precizie, explicând relațiile dintre acestea și folosind exemple variate independent.
1.3. Rolul de receptor activ în situații de comunicare	Elevul demonstrează rolul de receptor activ în dialoguri simple, adaptate situațiilor comunicaționale zilnice.	De bază	Elevul demonstrează rolul de receptor activ prin ascultare atentă și răspunsuri simple, cu sprijin în contexte familiare.
		Consolidat	Elevul demonstrează rolul de receptor activ prin ascultare atentă și reacții adecvate în dialoguri uzuale, cu sprijin în contexte familiare.
		Avansat	Elevul demonstrează rolul de receptor activ prin ascultare activă și intervenții verbale adecvate, independent în situații noi.
2.1. Aplicarea fenomenelor fonologice la nivel de abilitate	Elevul aplică fenomenele fonologice la nivel de abilitate în recunoașterea vocalelor, consoanelor, cuvintelor care răspund la întrebările gramaticale și cuvintelor compuse, în contexte de comunicare uzuale.	De bază	Elevul aplică fenomene fonologice la recunoașterea vocalelor și consoanelor în cuvinte simple, în contexte uzuale de comunicare, cu sprijinul profesorului.
		Consolidat	Elevul aplică fenomene fonologice la recunoașterea și diferențierea vocalelor și consoanelor scurte și lungi în cuvinte, în contexte de comunicare uzuale, cu sprijinul profesorului.
		Avansat	Elevul aplică fenomene fonologice la recunoașterea și diferențierea vocalelor și

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
			consoanelor scurte și lungi în cuvinte complexe, în contexte variate de comunicare independent.
2.2. Aplicarea aspectelor sintactice și semantice în texte verbale pe teme date	Elevul formulează propoziții și texte orale corecte, adecvate situațiilor comunicaționale pe teme date.	De bază	Elevul formulează propoziții scurte și simple, corespunzătoare unei situații familiare de comunicare cu sprijinul profesorului.
		Consolidat	Elevul formulează propoziții corecte și texte orale scurte, adecvate contextului de comunicare, în situații familiare.
		Avansat	Elevul formulează texte orale coerente și corecte, adaptate diverselor situații de comunicare, în contexte noi independent.
2.3. Rolul de emițător și receptor activ în situații de comunicare	Elevul formulează dialoguri și texte orale scurte, adecvate situațiilor de comunicare.	De bază	Elevul formulează propoziții simple și replici în dialoguri, în situații familiare, cu sprijinul profesorului.
		Consolidat	Elevul formulează texte orale scurte și dialoguri (1-2 replici/ propoziții), în situații familiare, cu exprimare clară.
		Avansat	Elevul formulează texte orale și dialoguri coerente și corecte în contexte noi independent.
3.1. Recunoașterea și denumirea la nivel de aptitudine a componentelor de bază ale textului scris	Elevul identifică componentele de bază ale textului scris.	De bază	Elevul identifică componentele principale ale textului scris în contexte familiare, cu sprijinul profesorului.
		Consolidat	Elevul identifică componentele de bază ale textului scris în contexte familiare, independent.
		Avansat	Elevul identifică independent componentele textului scris în contexte variate și noi.
3.2. Citirea cuvintelor și propozițiilor	Elevul demonstrează citirea fluentă, corectă și expresivă a unui text scurt (100-130 cuvinte)	De bază	Elevul demonstrează citirea corectă a unor texte scurte și familiare, cu sprijinul profesorului.
		Consolidat	Elevul demonstrează citirea fluentă și corectă a unor texte scurte, în contexte familiare cu sprijin.
		Avansat	Elevul demonstrează citirea fluentă, corectă și expresivă a unor texte de mică întindere (100-130 cuvinte) în contexte noi independent.
3.3. Citirea și înțelegerea textelor cu tematică diferită, corespunzătoare particularităților de vârstă și individuale	Elevul interpretează diferite texte, identificând personajele, ordonând evenimentele și explicând legătura dintre titlu și conținut.	De bază	Elevul interpretează diferite textele, identificând personajele principale și ordonând evenimentele cu sprijinul profesorului.
		Consolidat	Elevul interpretează diferite texte, identificând personajele, ordonând evenimentele și explicând legătura dintre titlu și conținut, oferind răspunsuri clare și relevante cu sprijinul profesorului.

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
		Avansat	Elevul interpretează independent diferite texte, identificând personajele, ordonând evenimentele și explicând legătura dintre titlu și conținut în contexte noi.
3.4. Atitudine pozitivă față de lectură	Elevul exprimă prin gesturi și cuvinte aprecierea pentru textele epice și lirice, manifestând interes și plăcere față de lectură.	De bază	Elevul exprimă interes față de texte epice și lirice cunoscute prin reacții simple (zâmbet, privire, mimică).
		Consolidat	Elevul exprimă apreciere pentru textele epice sau lirice prin comentarii scurte și reacții verbale în situații familiare.
		Avansat	Elevul manifestă interes și plăcere față de lectura textelor epice sau lirice la prima vedere, formulând opinii și interpretări.
4.1. Aplicarea la nivel de aptitudine a sistemului de semne ale scrierii	Elevul aplică semnele scrierii corecte (majuscule, semne de punctuație, aliniere, titlu) în redactarea unor texte scurte (5-6 propoziții simple)	De bază	Elevul aplică semnele scrierii corect în redactarea unor enunțuri scurte (3-4 propoziții simple), în contexte familiare, cu sprijinul profesorului.
		Consolidat	Elevul aplică corect semnele scrierii în redactarea enunțurilor scurte (4-5 propoziții simple), în contexte parțial familiare cu sprijinul profesorului.
		Avansat	Elevul aplică corect și consecvent independent semnele scrierii în redactarea enunțurilor și a textelor scurte (5-6 propoziții simple), în contexte variate.
4.2. Ridicarea la nivel de aptitudine a mișcării scrisului	Elevul execută mișcările grafice necesare scrierii corecte și lizibile a literelor, cuvintelor și propozițiilor.	De bază	Elevul execută scrierea literelor și cuvintelor simple, respectând parțial regulile grafice, în contexte familiare, cu sprijinul profesorului.
		Consolidat	Elevul execută scrierea literelor, cuvintelor și propozițiilor scurte, respectând regulile grafice, în contexte familiare, independent.
		Avansat	Elevul execută scrierea corectă și fluentă a textelor scurte, respectând regulile grafice și organizarea în pagină, în contexte noi independent.
4.3. Copierea cuvintelor, propozițiilor, dictare	Elevul execută copierea propozițiilor și textelor scurte (30-50 de cuvinte), respectând regulile grafice, ortografice și de punctuație.	De bază	Elevul copiază propoziții și texte scurte cu ajutorul profesorului, respectând parțial regulile grafice și ortografice.
		Consolidat	Elevul copiază propoziții și texte scurte, respectând majoritatea regulilor grafice și ortografice, independent.
		Avansat	Elevul copiază propoziții și texte scurte, respectând integral regulile grafice și ortografice, independent.
4.3. Copierea cuvintelor,	Elevul execută scrierea după dictare a propozițiilor și a	De bază	Elevul execută scrierea după dictare a cuvintelor și propozițiilor simple, aplicând

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
propozițiilor, dictare	textelor scurte (30–50 de cuvinte), respectând regulile ortografice și de punctuație.		regulile grafice și ortografice cu ajutorul profesorului.
		Consolidat	Elevul scrie propoziții și texte scurte, după dictare, respectând majoritatea regulilor ortografice și de punctuație, în contexte familiare, independent.
		Avansat	Elevul scrie propoziții și texte scurte, după dictare, respectând regulile ortografice și de punctuație, în contexte noi, independent.
4.4. Așezarea estetică a scrierii în spațiul grafic	Elevul aplică regulile de așezare estetică a scrierii în spațiul grafic, organizând corect titlul, autorul, aliniatele și spațiile dintre cuvinte, în redactarea unui text scurt de 30–50 de cuvinte.	De bază	Elevul aplică reguli simple de așezare în pagină, realizând titlul, autorul și aliniatele cu sprijinul profesorului, respectând spațiile dintre cuvinte în texte scurte.
		Consolidat	Elevul organizează corect titlul, autorul, aliniatele și spațiile dintre cuvinte în texte scrise, în contexte familiare, independent.
		Avansat	Elevul aplică corect regulile de așezare în pagină, copiază poezii respectând forma și spațiile, în contexte noi independent.

Clasa a III-a

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
1.1. Înțelegerea globală a textelor funcționale enunțate în situațiile zilnice de comunicare	Elevul explică sensul unui mesaj oral funcțional, specific unor situații familiare de comunicare, prin recunoașterea intenției de comunicare (solicitare, oferire de informații, explicație, motivare etc.) și prin selectarea informației esențiale din mesaj.	De bază	Elevul identifică formulele de salut adecvate diferitor situații de comunicare cu sprijin
		Consolidat	Elevul asociază propozițiile cu intenția de comunicare corespunzătoare.
		Avansat	Elevul explică sensul unui mesaj oral funcțional într-o situație cotidiană, recunoscând intenția de comunicare a vorbitorului
1.2. Înțelegerea semnificației cuvintelor în textul ascultat	Elevul explică semnificația cuvintelor în cadrul unui text oral, utilizând aceste cuvinte în reproducerea, povestirea, redarea faptelor.	De bază	Elevul identifică cuvintele sinonime regăsite în text.
		Consolidat	Elevul identifică cuvintele cu sensul neadecvat situației de comunicare prezentate.
		Avansat	Elevul explică sensul cuvintelor într-un text ascultat cu sprijin.
1.3. Sesizarea unor regularități ale limbii prin raportare la mesaje audiate	Elevul analizează implicațiile semantice ale modificărilor în ordinea cuvintelor, intonație și accent în propoziții simple.	De bază	Elevul recunoaște modificările de topică din propoziții simple.
		Consolidat	Elevul explică modul în care topica influențează intonația și sensul propoziției, identificând elementul scos în evidență.
		Avansat	Elevul analizează diferențele de sens și intonație generate de topică în propoziții și fragmente variate, interpretând impactul asupra intenției comunicative.
1.4. Observarea pronunției clare și expresive	Elevul observă durata vocalelor și consoanelor în cuvinte scurte	De bază	Elevul identifică sunetele (vocalele, consoanele) lungi și scurte în cuvinte și propoziții simple.
		Consolidat	Elevul recunoaște diferența dintre vocale și consoane scurte și lungi în cuvinte pereche
		Avansat	Elevul explică sensul sau corectitudinea cuvintelor în funcție de durata vocalelor și consoanelor înțelegând rolul acestei durate în transmiterea corectă a mesajului.
1.5. Manifestarea unui comportament deschis față de comunicare în condițiile neînțelegerii mesajului audiat	Elevul utilizează propoziții enunțative, interrogative, imperative și exclamative pentru a răspunde sau a cere clarificări în situații de comunicare familiare, demonstrând politețe	De bază	Elevul solicită ajutor pentru a clarifica înțelesul cu întrebări simple
		Consolidat	Elevul adaptează parțial comunicarea pentru a evita neînțelegerile.
		Avansat	Elevul utilizează propoziții adecvate situației de comunicare demonstrând politețe și deschidere
2.1. Descrierea unui obiect/ unei	Elevul descrie un obiect, o plantă, un animal sau o	De bază	Elevul folosește propoziții simple pentru a prezenta obiectul/ființa cu sprijin.

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
ființe din universul apropiat pe baza unui plan simplu	persoană din universul apropiat, folosind un plan simplu (introducere, caracteristici principale, concluzie) și un limbaj adecvat situației de comunicare.	Consolidat	Elevul folosește propoziții cu scop descriptiv și vocabular adecvat situației de comunicare cu sprijinul profesorului.
		Avansat	Elevul descrie un obiect individual folosind propoziții cu scop descriptiv respectând structura textului descriptiv.
2.2. Povestirea unei întâmplări cunoscute pe baza unui suport adecvat	Elevul relatează o întâmplare cunoscută, respectând ordinea cronologică a evenimentelor și aplicând cunoștințele pentru a comunica clar și coerent.	De bază	Elevul relatează evenimentele dintr-o întâmplare cunoscută, fără a respecta ordinea cronologică a acestora.
		Consolidat	Elevul relatează întâmplarea respectând ordinea cronologică a evenimentelor omițând detalii secundare sau tranziții între evenimente.
		Avansat	Elevul relatează întâmplarea complet, respectând ordinea cronologică și evidențiind detalii relevante (elementele principale și secundare), utilizând propoziții adecvate situației de comunicare.
2.3. Adaptarea vorbirii la diferite situații de comunicare prin joc de rol	Elevul identifică impactul unui mesaj asupra ascultătorului adaptându-și mesajul oral diferitor scopuri și situații de comunicare	De bază	Elevul utilizează propoziții simple în jocul de rol, fără a le adapta complet situației de comunicare.
		Consolidat	Elevul utilizează propoziții adecvate situației de comunicare în contexte familiare cu sprijinul profesorului
		Avansat	Elevul adaptează individual mesajul său oral la situații diverse de comunicare prin joc de rol.
2.4. Exprimarea clară și expresivă, corespunzătoare particularităților de vârstă	Elevul utilizează intonația caracteristică fiecărui tip de propoziție adaptând limbajul la particularitățile de vârstă și situația de comunicare.	De bază	Elevul utilizează cu sprijinul profesorului intonația corectă în propoziții simple
		Consolidat	Elevul exprimă propoziții adecvate situației (enunțative, interogative, imperative, exclamative) cu sprijin
		Avansat	Elevul exprimă clar și expresiv toate tipurile de propoziții, cu intonație corectă și variată, adaptată la diferite situații de comunicare.
2.5. Manifestarea unui comportament deschis față de interlocutor și față de comunicare	Elevul participă la dialoguri manifestând o atitudine deschisă, politicoasă, utilizând forme de adresare adecvate situației de comunicare.	De bază	Elevul participă la dialoguri manifestând interes limitat pentru opiniile altora.
		Consolidat	Elevul participă la dialoguri adaptând formele de adresare situației de comunicare cu sprijinul profesorului.
		Avansat	Elevul utilizează individual formele de adresare adecvate situației de comunicare manifestând deschidere și politețe față de interlocutor.
3.1. Înțelegerea informației		De bază	Elevul identifică ideile principale ale unui text familiar cu sprijin din partea profesorului.

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
globale și detaliate a textelor citite	Elevul explică ideile principale dintr-un text adecvat vârstei	Consolidat	Elevul explică relația dintre evenimente timp și spațiu cu sprijinul profesorului.
		Avansat	Elevul explică independent ideile principale ale unui text familiar, demonstrând înțelegerea relației dintre întâmplări, personaje și tema principală.
3.2. Observarea caracteristicilor de formă a textelor literare și non-literare accesibile vârstei	Elevul recunoaște elementele unui text ((de ex. timp, spațiu, personaj, unități logice, cuvinte cheie)	De bază	Elevul identifică cuvintele-cheie, informațiile spațio-temporale într-un text tipărit/digital scurt (min. 400 de cuvinte) și familiar, cu sprijinul profesorului.
		Consolidat	Elevul explică independent cuvintele-cheie, informațiile spațio-temporale din text tipărit/digital (min. 400 de cuvinte), utilizând instrumentele de evidențiere (marcaj, selecție).
		Avansat	Elevul explică relațiile dintre elementele textului (timp, spațiu, participanți, cuvinte cheie, titlu) într-un text nou, demonstrând înțelegerea modului în care acestea susțin mesajul global al textului.
3.3. Observarea caracteristicilor de formă ale textelor literare accesibile vârstei	Elevul explică relațiile logice, temporale și spațiale dintr-un text literar adecvat vârstei.	De bază	Elevul identifică spațiul și timpul evenimente dintr-un text literar, cu sprijinul profesorului sau al unor imagini organizatoare.
		Consolidat	Elevul identifică relația dintre evenimentele și spațiile acțiunii, utilizând organizatoare grafice sau scheme ajutătoare.
		Avansat	Elevul explică independent relația dintre evenimente, timpul lor și spațiile acțiunii.
3.4. Formularea și împărtășirea/prezentarea impresiilor și a opiniei despre textul citit	Elevul formulează opinii despre lectură argumentând cu ajutorul textului.	De bază	Elevul prezintă opinia sa despre textul studiat (ex. personaje, evenimente neașteptate, decizii ale personajelor etc.) cu ajutorul unor întrebări ghidate.
		Consolidat	Elevul prezintă independent opinia sa despre textul studiat (ex. personaje, evenimente neașteptate, decizii ale personajelor etc.) justificându-și părerea cu exemple personale.
		Avansat	Elevul formulează independent opinii despre lectură justificându-le cu exemple din text
4.1. Redactarea textelor simple funcționale care conțin elemente vizuale	Elevul creează texte simple funcționale care includ elemente vizuale (afiș, invitație etc.).	De bază	Elevul notează idei simple inserând elemente vizuale cu sprijinul profesorului.
		Consolidat	Elevul creează un text funcțional cu sprijinul profesorului incluzând elemente vizuale pentru susținerea mesajului.
		Avansat	Elevul creează independent un text funcțional, distingând informațiile importante de cele secundare și integrând elemente vizuale pentru susținerea mesajului.

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
4.2. Realizarea unei scurte descrieri ale unor elemente din mediul apropiat pe baza unor întrebări sau imagini	Elevul creează o descriere a unor elemente din mediul familiar.	De bază	Elevul identifică elemente din mediul familiar folosind întrebări sau imagini ca suport.
		Consolidat	Elevul descrie elemente din mediul familiar în propoziții simple, folosind întrebări sau imagini ca ghid.
		Avansat	Elevul creează individual o descriere coerentă și detaliată a elementelor din mediul familiar
4.3. Povestirea pe scurt a unei întâmplări imaginate/ trăite	Elevul creează un rezumat al unei întâmplări imaginate sau trăite, respectând succesiunea logică a evenimentelor.	De bază	Elevul identifică elementele principale ale unei întâmplări trăite sau imaginate, răspunzând la întrebări-ghid.
		Consolidat	Elevul prezintă în ordine cronologică evenimentele unei întâmplări imaginate sau trăite, cu sprijin vizual (imagini, secvențe).
		Avansat	Elevul relatează coerent o întâmplare trăită sau imaginată, respectând succesiunea firească a momentelor și specificând detalii spațio-temporale.

Clasa a IV-a

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
1.1. Înțelegerea globală a textelor informative și literare enunțate în situațiile zilnice de comunicare	Elevul explică conținutul unui text literar sau informativ, identificând ideea principală și elementele esențiale ale mesajului.	De bază	Elevul explică cu sprijinul profesorului conținutul unui text literar sau informativ identificând ideea principală pe baza unor întrebări ghidate sau a unor suporturi vizuale.
		Consolidat	Elevul explică independent conținutul unui text literar sau informativ, ordonând corect informațiile principale și secundare.
		Avansat	Elevul explică coerent și precis textul literar sau informativ, identificând ideea principală, elementele esențiale și sensurile implicite, formulând concluzii contextului.
1.2. Înțelegerea semnificației, expresiilor și a structurilor lexicale în textul auzit	Elevul explică semnificația cuvintelor, expresiilor și structurilor lexicale dintr-un text auzit deducând sensul acestora pe baza contextului.	De bază	Elevul identifică cu sprijinul profesorului sensul unor cuvinte sau expresii din textul auzit folosindu-se de indicii evidente din context sau de suporturi vizuale.
		Consolidat	Elevul explică independent sensul cuvintelor, expresiilor și structurilor lexicale din textul auzit, deducând corect semnificația pe baza contextului.
		Avansat	Elevul explică precis sensul cuvintelor, expresiilor și structurilor lexicale, identificând nuanțe de sens și semnificații implicite în texte diverse.
1.3. Sesizarea abaterilor din mesajele audiate în vederea corectării acestora	Elevul analizează mesajul auzit, identificând abaterile lingvistice și propunând formele corecte adecvate contextului.	De bază	Elevul analizează mesajul cu sprijinul profesorului identificând abaterile cele mai evidente.
		Consolidat	Elevul analizează independent mesajul identificând corect majoritatea abaterilor, sugerând corecturi potrivite.
		Avansat	Elevul analizează mesajul identificând toate abaterile și argumentând corectarea acestora într-o manieră coerentă.
1.4. Conștientizarea vorbirii clare și expresive	Elevul aplică elemente de vorbire clară și expresivă, folosind adecvat intonația și ritmul în situații variate de comunicare.	De bază	Elevul aplică cu sprijinul profesorului elemente simple de pronunție și intonație.
		Consolidat	Elevul aplică independent elementele de vorbire clară și expresivă în activități obișnuite de comunicare.
		Avansat	Elevul aplică în mod creativ și precis procedeele de vorbire expresivă adaptându-le la contexte comunicative variate.
1.5. Manifestarea interesului pentru receptarea	Elevul demonstrează interes în receptarea mesajului oral menținând atenția chiar și în	De bază	Elevul demonstrează interes în receptarea mesajului cu sprijinul profesorului în urma unor perturbări simple

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
mesajului oral indiferent de perturbările de canal	situații de perturbare a canalului auditiv.	Consolidat	Elevul demonstrează independent interes și implicare în ascultarea mesajelor orale, chiar în condiții de perturbări moderate.
		Avansat	Elevul demonstrează interes ridicat pentru receptarea mesajului oral, gestionând eficient perturbări complexe în contexte variate.
2.1. Descrierea unui obiect/ unei ființe/ unui personaj urmând un set de repere	Elevul creează o descriere a unui obiect, a unei ființe sau a unui personaj, utilizând criterii relevante și ordonând informațiile în mod logic și coerent.	De bază	Elevul creează cu sprijinul profesorului o descriere a unui obiect, ființe sau personaj, folosind doi caracteristici evidente.
		Consolidat	Elevul creează independent o descriere a unui obiect, ființe sau personaj, utilizând caracteristici relevante și respectând detaliile.
		Avansat	Elevul creează o descriere detaliată și structurată a unui obiect, ființe sau personaj integrând criterii variate de caracterizare și organizând informațiile precis.
2.2. Relatarea orală a unor evenimente cunoscute	Elevul folosește marcatori de timp pentru a redarea orală a evenimentelor cunoscute, ordonând faptele într-o succesiune logică.	De bază	Elevul folosește cu sprijinul profesorului marcatori de timp pentru redarea evenimentelor simple într-o ordine aproximativă.
		Consolidat	Elevul folosește independent marcatori de timp potriviți pentru redarea evenimentelor cunoscute într-o succesiune clară.
		Avansat	Elevul folosește marcatori de timp variați pentru redarea fluent și coerent evenimentelor complexe integrând detalii relevante.
2.3. Adaptarea vorbirii la diferite situații de comunicare prin interacțiune	Elevul aplică reguli de comunicare adecvate pentru a-și adapta vorbirea la diferite situații de interacțiune folosind formule potrivite de adresare.	De bază	Elevul aplică cu sprijinul profesorului reguli simple de comunicare pentru a-și adapta vorbirea de interacțiune (formule de salut, solicitare, mulțumire).
		Consolidat	Elevul aplică independent reguli adecvate de comunicare, adaptându-și vorbirea la interlocutor și situație respectând rândul la vorbire în contexte .
		Avansat	Elevul aplică independent regulile de comunicare, adaptându-și vorbirea la contexte variate, demonstrând politețe, coerență și comportament cooperant în interacțiuni complexe.
2.4. Exprimare clară, corectă și conștientă	Elevul aplică reguli de exprimare corectă și clară în propoziții coerente cu pronunție și ritm adecvat.	De bază	Elevul aplică cu sprijinul profesorului reguli simple de exprimare corectă (pronunție, ritm, intonație) în situații de comunicare obișnuite.
		Consolidat	Elevul aplică individual reguli de exprimare utilizând propoziții coerente și pronunție adecvată în contexte familiare.

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
		Avansat	Elevul aplică precis regulile de exprimare ajustând pronunția, intonația și ritmul pentru a comunica în contexte diverse și complexe.
2.5. Manifestarea unui comportament activ față de interlocutor și față de comunicare	Elevul demonstrează un comportament activ în comunicare, respectând regulile dialogului și participând cooperant la interacțiuni orale.	De bază	Elevul demonstrează cu sprijinul profesorului un comportament activ de comunicare respectând reguli simple ale dialogului.
		Consolidat	Elevul demonstrează individual un comportament adecvat, respectând regulile conversației și participând activ în situații de comunicare familiare.
		Avansat	Elevul demonstrează un comportament cooperant și respectuos, adaptându-și intervențiile verbale și nonverbale în interacțiuni variate
3.1. Formularea de deducții simple pe baza textelor citite	Elevul aplică deducții simple pe baza informațiilor explicite și implicite din texte în contexte de lectură adaptate vârstei.	De bază	Elevul aplică informații explicite din text cu sprijinul profesorului (întrebări dirijate sau exemple).
		Consolidat	Elevul aplică independent deducții pe baza informațiilor explicite și implicite din text.
		Avansat	Elevul aplică deducții logice și motivate pe baza indiciilor textuale.
3.2. Diferențierea textelor în funcție de tip, gen și formă	Elevul compară texte scurte în funcție de tip, gen și formă, identificând elementele specifice de conținut și structură.	De bază	Elevul recunoaște tipul unui text (narativ, descriptiv, dialogat) cu sprijinul profesorului Identificând un element specific fiecăruia (personaj, descriere, replică).
		Consolidat	Elevul compară independent elemente de formă și structură în diferite texte (narrative, descriptive, lirice), explicând simplu diferențele.
		Avansat	Elevul analizează texte după tip, gen și formă, comparând structura și limbajul acestora, explicând scopul comunicativ
3.3. Identificarea diferențelor de formă și structură ale textelor literare	Elevul identifică diferențele de formă și structură între texte literare scurte explicând trăsăturile principale ale fiecăruia.	De bază	Elevul recunoaște elemente de formă (titlu, alineat, rimă) și de structură (început, sfârșit) în texte familiare, cu sprijinul profesorului.
		Consolidat	Elevul identifică independent elemente de formă și structură în diferite texte (narrative, descriptive, lirice), explicând simplu diferențele.
		Avansat	Elevul analizează modul în care forma și structura contribuie la sensul textului; oferă exemple proprii.
3.4. Manifestarea interesului pentru textul literar și nonliterar	Elevul interpretează interes pentru texte literare și nonliterare exprimându-și	De bază	Elevul exprimă cu sprijinul profesorului preferințele față de texte literare și nonliterare răspunzând la întrebări ghidate despre ceea ce i-a atras atenția.

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
	preferințele, reacțiile personale.	Consolidat	Elevul exprimă independent preferințele față de texte literare și nonliterare, explicând printr-o formulare simplă ce i-a plăcut sau nu i-a plăcut (personaje, acțiune, informații) și participă activ la discuții despre lectură.
		Avansat	Elevul explică motivele pentru care preferă anumite texte literare sau nonliterare, oferind exemple din text și făcând legături cu experiențele proprii.
4.1. Redactarea unor texte funcționale simple	Elevul creează texte funcționale simple, clare și coerente, respectând formatul specific fiecărui tip de text și adevărând limbajul la situația de comunicare.	De bază	Elevul formulează un text funcțional cu sprijinul profesorului, respectând structura cerută.
		Consolidat	Elevul redactează independent un text funcțional (invitație, mesaj), respectând structura tipului de text.
		Avansat	Elevul redactează diverse tipuri de texte funcționale, structurate scopului comunicativ.
4.2. Redactarea unor scurte descrieri despre persoane, obiecte, animale	Elevul realizează scurte descrieri coerente și adecvate despre persoane, obiecte sau animale, folosind trăsături observabile, cuvinte potrivite și o organizare clară a ideilor.	De bază	Elevul identifică, cu sprijinul profesorului, o descriere, folosind trăsături simple și ordine a detaliilor.
		Consolidat	Elevul creează independent o descriere, selectând trăsături observabile și organizând detaliile.
		Avansat	Elevul creează descriere integrând impresii personale, vocabular variat și o structură organizată a ideilor.
4.3. Compunerea unui scurt text narativ pe teme relevante pentru copii	Elevul creează un text narativ organizând evenimentele în ordine logică și formulând propoziții clare.	De bază	Elevul creează cu sprijinul profesorului formarea unui text narativ ordonând evenimentele.
		Consolidat	Elevul creează individual formarea unui text narativ ordonând corect evenimentele.
		Avansat	Elevul creează formarea unui text narativ fluent integrând detalii relevante .

Clasa a V-a

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
1.1. Înțelegerea globală a diferitelor tipuri de texte în variate situații de comunicare, cu evidențierea ideilor fundamentale	Elevul explică ideile fundamentale ale unui text după audiere.	De bază	Elevul redă ideile fundamentale ale unui text familiar, folosind formulări proprii simple, cu sprijin din partea profesorului.
		Consolidat	Elevul explică în mod coerent ideile fundamentale ale unui text familiar, independent, argumentând prin exemple din text și respectând succesiunea logică a evenimentelor.
		Avansat	Elevul explică independent ideile fundamentale și sensul global al unui text nou, audiat o singură dată, demonstrând înțelegerea relației dintre întâmplări, personaje și tema principală.
1.2. Realizarea unor interacțiuni verbale în situații de comunicare în viața personală, în fața unui colectiv, luând în considerare elementele nonverbale și factorii de comunicare	Elevul adaptează limbajul și tonul în funcție de partenerul de comunicare.	De bază	Elevul ajustează tonul și limbajul în conversații simple cu persoane familiare (colegi, prieteni), cu sprijinul profesor.
		Consolidat	Elevul utilizează independent un limbaj și un ton adecvat interlocutorului (adult, coleg, profesor), demonstrând respect și coerență în comunicare.
		Avansat	Elevul adaptează spontan tonul, vocabularul și registrele de limbaj la parteneri și contexte variate (formale sau informale), manifestând siguranță și sensibilitate comunicativă.
1.3. Selectarea unor informații, idei pe baza unei teme date sau liber alese în diferite tipuri de texte în vederea prezentării orale	Elevul organizează ideile principale dintr-un text informativ într-un plan de prezentare orală.	De bază	Elevul selectează ideile principale dintr-un text informativ scurt (de 10-15 propoziții), așezând în ordine logică într-un plan simplu de prezentare, cu sprijinul profesorului.
		Consolidat	Elevul organizează independent în mod coerent ideile principale și secundare dintr-un text informativ familiar, elaborând un plan de prezentare clar.
		Avansat	Elevul structurează independent ideile esențiale și detaliile relevante dintr-un text informativ nou, realizând un plan complet și logic pentru o prezentare orală fluentă și organizată.
1.4. Recunoașterea diferențelor dintre varianta limbii proprii și	Elevul compară diferențele de vocabular între varianta regională și limbajul standard.	De bază	Elevul recunoaște regionalismele, asociindu-le cu echivalentele lor din limba standard, în contexte familiare, cu sprijinul profesorului.
		Consolidat	Elevul explică independent diferențele de vocabular între varianta regională și cea standard, în texte sau conversații familiare.

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
varianta limbii standard		Avansat	Elevul compară independent modul de utilizare a vocabularului regional și standard în contexte noi, explicând cauze și efecte lingvistice sau sociale.
1.5. Manifestarea unui comportament deschis față de inițierea și întreținerea comunicării	Elevul adresează întrebări pentru clarificarea sensului într-o discuție.	De bază	Elevul adresează întrebări simple pentru clarificarea sensului într-o conversație familiară, cu sprijinul profesorului.
		Consolidat	Elevul adresează independent întrebări clare și relevante pentru a clarifica sensul mesajului interlocutorului, în contexte variate de comunicare.
		Avansat	Elevul adresează independent, spontan întrebări relevante și precise, adaptate contextului și interlocutorului, asigurând înțelegerea deplină și fluiditatea dialogului.
1.5. Manifestarea unui comportament deschis față de inițierea și întreținerea comunicării	Elevul formulează răspunsuri empaticе și constructive în cadrul dialogului.	De bază	Elevul oferă răspunsuri simple, politicoase, care arată înțelegerea mesajului interlocutorului, în conversații familiare, cu sprijinul profesorului.
		Consolidat	Elevul formulează independent răspunsuri clare și empaticе, susținând continuarea dialogului și exprimând respect față de interlocutor, în contexte variate.
		Avansat	Elevul răspunde spontan și constructiv, adaptând tonul, conținutul și atitudinea la contextul și emoțiile interlocutorului, demonstrând empatie.
2.1. Recunoașterea caracteristicilor situațiilor de comunicare nonliterară și literară	Elevul recunoaște elementele contextului (de ex. timp, spațiu, participanți, narator/vorbitor, punct de vedere, scopul comunicării) într-un text.	De bază	Elevul identifică elemente explicite ale contextului (de ex. timp, loc, personaje) într-un text scurt (cca. 800 de cuvinte) familiar, cu sprijinul profesorului.
		Consolidat	Elevul descrie independent elementele contextului comunicării într-un text familiar, utilizând informații explicite și implicite.
		Avansat	Elevul explică relațiile dintre elementele contextului (timp, spațiu, participanți) într-un text nou, demonstrând înțelegerea modului în care acestea susțin mesajul global al textului.
2.2. Identificarea ideilor principale din texte diverse tipărite și electronice	Elevul evidențiază cuvintele-cheie care susțin ideile principale într-un text tipărit/digital.	De bază	Elevul identifică cuvintele-cheie într-un text tipărit/digital scurt (cca. 800 de cuvinte) și familiar, cu sprijinul profesorului.
		Consolidat	Elevul identifică independent cuvintele-cheie care susțin ideile principale dintr-un text tipărit/digital familiar, utilizând instrumentele de evidențiere (marcaj, selecție).

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
		Avansat	Elevul explică independent cuvintele-cheie relevante din texte tipărit/digital la prima vedere, explicând legătura cu tema textului.
2.3. Mobilizarea experiențelor de citire și a cunoștințelor prealabile în receptarea textelor	Elevul anticipează desfășurarea unei acțiuni pe baza experiențelor anterioare de lectură.	De bază	Elevul anticipează predicții simple despre următoarele întâmplări dintr-un text, bazându-se pe elemente familiare din lecturile anterioare, cu sprijin (întrebări-ghid).
		Consolidat	Elevul anticipează independent, coerent desfășurarea acțiunii într-un text, justificând predicția prin referiri la elemente textuale și la experiențe de lectură anterioare.
		Avansat	Elevul realizează predicții detaliate și argumentate despre evoluția acțiunii în texte noi, integrând analogii cu experiențe de lectură variate și explicând rațiunea anticipărilor (mecanisme narative, motive, comportamente ale personajelor).
2.3. Mobilizarea experiențelor de citire și a cunoștințelor prealabile în receptarea textelor	Elevul interpretează atitudinea personajelor prin raportare la propriile experiențe de lectură.	De bază	Elevul recunoaște expresii de atitudine (ex.: furie, bucurie) ale unui personaj într-un fragment cunoscut raportându-le la o experiență simplă cu sprijinul profesorului.
		Consolidat	Elevul interpretează independent atitudinea unui personaj într-un text familiar, corelând indici textuali (acțiuni, replici, descrieri) cu experiențe de lectură personale.
		Avansat	Elevul interpretează nuanțat atitudinile personajelor din texte noi, explicând cum experiențele anterioare de lectură îl ajută să înțeleagă motivațiile și schimbările de atitudine, și oferind exemple textuale care susțin interpretarea.
2.4. Recunoașterea caracteristicilor comunicării literare	Elevul identifică naratorul și tipul de text (liric/ epic, narativ/descriptiv, literar/nonliterar).	De bază	Elevul recunoaște în texte familiare tipul dominant al unui fragment (de ex. narațiune sau descriere, poezie sau proză) indicând cine povestește (narator/perspectivă) cu sprijinul profesorului.
		Consolidat	Elevul descrie cu sprijinul profesorului tipul textului și tipul de narator/perspectivă într-un text la prima vedere, explicând pe scurt trăsăturile care justifică clasificarea (de ex.: prezența dialogului, versificație, descriere).
		Avansat	Elevul analizează independent particularitățile textului literar într-un text la prima vedere, explicând caracteristicile formale care determină clasificarea.
2.5. Recunoașterea		De bază	Elevul recunoaște valori morale evidente (ex.: curaj, prietenie, cinste) în acțiunile

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
valorilor morale fundamentale în textele citite	Elevul identifică valorile morale exprimate în acțiunile personajelor.		personajelor din texte familiare, cu sprijinul profesorului.
		Consolidat	Elevul identifică independent valorile morale exprimate prin comportamentele personajelor din texte familiare, argumentând cu exemple din text.
		Avansat	Elevul identifică independent valorile morale exprimate prin comportamentele personajelor din texte la prima vedere, argumentând cu exemple din text.
2.5. Recunoașterea valorilor morale fundamentale în textele citite	Elevul apreciază comportamentele personajelor în funcție de criterii morale.	De bază	Elevul apreciază simplu („e bine”, „nu e bine”) comportamentele personajelor din texte cunoscute, cu sprijinul pentru formularea criteriilor.
		Consolidat	Elevul apreciază individual comportamentele personajelor dintr-un text familiar, folosind criterii morale explicite (ex.: respect, responsabilitate), cu justificări din text.
		Avansat	Elevul formulează aprecieri argumentate scurte asupra comportamentelor personajelor în texte la prima vedere, justificând preferințele/ condamnările sale prin raționamente coerente și exemple relevante.
3.1. Organizarea în scris a unor idei, informații, sentimente, păreri pe teme alese	Elevul organizează în scris ideile principale într-un plan de redactare.	De bază	Elevul ordonează ideile principale într-un organizator grafic (diagramă, tabel T, hartă mentală) , pe baza unui text sau a unor repere oferite de profesor.
		Consolidat	Elevul ordonează independent ideile principale ale fiecărui paragraf într-un plan simplu, pe baza unui text sau a unor repere oferite de profesor.
		Avansat	Elevul elaborează independent un plan de redactare coerent și structurat pe trei paragrafe , grupând logic ideile principale pe o temă dată.
3.2. Producerea unor texte scurte, de tipuri diferite, în diferite situații de comunicare	Elevul redactează un text scurt de 8-10 propoziții respectând particularitățile tipului de text prestabilit și structura cerută.	De bază	Elevul redactează cu sprijinul profesorului un text de 7-8 propoziții ținând cont de 2-3 particularități ale tipului de text, având o structură simplă.
		Consolidat	Elevul redactează independent un text de 8-10 propoziții respectând structura (introducere, cuprins, încheiere) și criteriile cerute.
		Avansat	Elevul redactează independent un text expresiv și detaliat de minim 10 propoziții, utilizând un vocabular variat, și o organizare logică și fluentă.

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
3.3. Alegerea elementelor lingvistice adecvate intenției vorbirii	Elevul compară diferite variante de formulare pentru a alege cea mai adecvată scopului comunicării (formal/informal).	De bază	Elevul distinge cu sprijinul profesorului formulări potrivite sau nepotrivite pentru contexte familiare (de ex. prieten vs. profesor).
		Consolidat	Elevul compară independent variante de formulare adecvate scopului și contextului comunicării (formal/informal), alegând formularea adecvată situației de vorbire.
		Avansat	Elevul analizează diferențele de registru și ton, justificând alegerea formulării potrivite scopului comunicării și interlocutorului.
3.4. Utilizarea unor surse diverse, cu îndrumarea profesorului	Elevul utilizează informații din surse multiple (cel puțin una tipărită și una digitală) pentru redactarea unui text propriu.	De bază	Elevul selectează informații esențiale din sursele indicate de profesor, cu sprijinul profesorului.
		Consolidat	Elevul integrează independent informații din sursele indicate de profesor (tipărită și digitală) într-un text propriu.
		Avansat	Elevul combină independent și în mod critic informațiile relevante din sursele indicate de profesor, sintetizându-le într-un text propriu.
3.5. Organizarea lizibilă a imaginii mesajului scris	Elevul redactează texte lizibile, respectând alineatele și spațierea.	De bază	Elevul scrie lizibil și ordonat, respectând spațierea și alineatele, cu sprijinul profesorului.
		Consolidat	Elevul redactează independent un text clar și lizibil, aplicând regulile de așezare în pagină.
		Avansat	Elevul redactează independent texte îngrijite și coerente, aplicând constant normele de prezentare grafică (alineate, spațiere, titluri).
3.6. Analizarea constantă a propriului scris/a diverselor texte din punctul de vedere al coerenței și al corectitudinii	Elevul evaluează texte scrise de colegii lui identificând greșelile de exprimare.	De bază	Elevul recunoaște greșeli simple de ortografie în texte scurte, cu sprijinul profesorului.
		Consolidat	Elevul identifică cu sprijinul profesorului greșelile de ortografie și de exprimare, formulând sugestii de corectare.
		Avansat	Elevul corectează independent greșelile de ortografie și de exprimare din texte complexe, formulând sugestii de îmbunătățirea textului.
3.6. Analizarea constantă a propriului scris/a diverselor texte din punctul de vedere al coerenței și al corectitudinii	Elevul corectează enunțurile incoerente din propriul text pe baza feedbackului primit.	De bază	Elevul reformulează enunțuri simple pe baza indicațiilor profesorului.
		Consolidat	Elevul corectează independent enunțurile incoerente din propriul text, aplicând observațiile primite de colegi sau profesor.
		Avansat	Elevul revizuieste propriul text, integrând critic feedbackul primit de colegi și profesor, îmbunătățind calitatea exprimării.
4.1. Compararea variantelor de		De bază	Elevul observă diferențe de sens între variante de propoziții simple, cu sprijinul profesorului.

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
formulare a propozițiilor elementare	Elevul compară propoziții echivalente pentru a identifica diferențele de sens.	Consolidat	Elevul compară independent propoziții echivalente, explicând modul în care forma gramaticală modifică sensul global.
		Avansat	Elevul analizează diferențele de sens dintre construcții echivalente, justificând prin exemple sau argumente clare.
4.2. Recunoașterea diferențelor de sens datorate topicii, accentului și intonației utilizate în diverse situații de comunicare	Elevul identifică modificările de sens determinate de schimbarea accentului și a intonației.	De bază	Elevul recunoaște cu sprijinul profesorului diferențe de sens în propoziții simple rostite cu accente sau intonații diferite.
		Consolidat	Elevul explică independent modul în care accentul sau intonația modifică sensul și intenția comunicativă a mesajului într-o propoziție din context cotidian.
		Avansat	Elevul analizează independent modul în care accentul sau intonația modifică sensul și intenția comunicativă a mesajului în contexte variate, cotidiene sau literare.
4.3. Recunoașterea sensurilor, a sferei de utilizare și a registrului de limbaj ale cuvintelor	Elevul explică alegerea unui anumit cuvânt în funcție de contextul comunicării.	De bază	Elevul recunoaște cu sprijinul profesorului cuvântul potrivit pentru un context simplu (formal/informal).
		Consolidat	Elevul recunoaște independent cuvântul potrivit pentru un context simplu (formal/informal).
		Avansat	Elevul explică independent de ce un anumit cuvânt este adecvat contextului, comparând sensuri apropiate.
4.4. Manifestarea unei atitudini adaptate la partenerii de vorbire și împrejurări în diferite situații comunicative	Elevul aplică reguli de politețe și respect în conversațiile de grup și în scris.	De bază	Elevul respectă reguli simple de politețe (salut, mulțumire) în conversații ghidate.
		Consolidat	Elevul aplică reguli de politețe verbală și scrisă în interacțiuni diverse, în mod independent.
		Avansat	Elevul demonstrează comportament comunicativ empatic și respectuos, aplicând regulile de politețe în contexte variate, inclusiv digitale.
4.4. Manifestarea unei atitudini adaptate la partenerii de vorbire și împrejurări în diferite situații comunicative	Elevul adaptează tonul și limbajul în funcție de contextul social (formal/informal).	De bază	Elevul diferențiază cu sprijinul profesorului între expresii formale și informale în situații cunoscute.
		Consolidat	Elevul adaptează cu sprijinul profesorului tonul și limbajul la interlocutor și situație, menținând coerența mesajului.
		Avansat	Elevul ajustează independent tonul, vocabularul și registrul lingvistic la contexte sociale variate, manifestând siguranță și empatie comunicativă.

Clasa a VI-a

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
1.1. Delimitarea informațiilor fundamentale de cele de detaliu în textele orale, în variate situații de comunicare	Elevul diferențiază informațiile esențiale de cele secundare dintr-un text oral, în funcție de scopul comunicării și de contextul situației de comunicare.	De bază	Elevul identifică parțial ideile principale dintr-un text oral scurt, cu sprijin din partea profesorului.
		Consolidat	Elevul recunoaște ideile principale diferențiindu-le de detalii, cu sprijin din partea profesorului.
		Avansat	Elevul selectează independent informațiile fundamentale, justificând alegerea acestora în raport cu scopul comunicării.
1.2. Prezentarea orală a temelor diverse luând în considerare factorii de comunicare	Elevul prezintă oral o temă adaptând conținutul, limbajul și expresivitatea în funcție de scopul comunicării, de interlocutor și de context.	De bază	Elevul prezintă o temă familiară printr-un discurs parțial coerent, iar adaptarea la interlocutor și scop este minimă, cu sprijin din partea profesorului.
		Consolidat	Elevul realizează independent o prezentare coerentă, structurată simplu (introducere–cuprins–încheiere), cu o adaptare parțială la scop și interlocutor.
		Avansat	Elevul susține independent o prezentare clară, fluentă și expresivă, adaptându-se scopului, interlocutorului și contextului comunicării.
1.3. Organizarea ideilor relevante pentru prezentarea unor teme în tipuri de texte diferite	Elevul organizează logic ideile principale și secundare, în vederea redactării sau susținerii unei prezentări corespunzătoare tipului de text (nativ, descriptiv, informativ, etc.).	De bază	Elevul identifică idei principale și secundare dintr-o temă dată, ordonându-le parțial sau fără coerență clară, cu sprijin din partea profesorului.
		Consolidat	Elevul selectează ideile relevante și le organizează într-o succesiune logică simplă, respectând parțial specificul tipului de text.
		Avansat	Elevul organizează independent coerent și logic ideile principale și secundare, adaptând structura la tipul de text și la scopul comunicării.
1.4. Utilizarea limbajului standard în situații de comunicare care necesită acesta	Elevul utilizează formele limbii maghiare în comunicarea orală și scrisă, adaptând registrul de limbaj la situația de comunicare formală.	De bază	Elevul utilizează limbajul standard doar parțial, utilizând frecvent regionalisme sau greșeli de normă.
		Consolidat	Elevul utilizează predominant limbajul standard în contexte formale, cu unele ezitări sau greșeli minore de exprimare.
		Avansat	Elevul utilizează consecvent limbajul standard, adaptându-l în mod adecvat la contextul comunicării formale și la interlocutor.
1.5. Manifestarea unei atitudini deschise în cazul	Elevul participă activ și cooperant la dialoguri cu mai multe persoane, manifestând	De bază	Elevul participă la dialoguri cu dificultate; manifestă interes limitat pentru opiniile altora.
		Consolidat	Elevul participă activ la dialog, manifestând interes pentru opiniile celorlalți.

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
dialogului cu mai multe persoane	o atitudine deschisă, politicoasă.	Avansat	Elevul manifestă consecvent o atitudine deschisă, empatică și echilibrată în cadrul dialogului, argumentează constructiv propriile opinii.
2.1.Observarea intențiilor de comunicare în situații de comunicare nonliterare și literare	Elevul distinge intențiile de comunicare (informare, convingere, manipulare, trăire estetică etc.) în texte nonliterare și literare, identificând exemple prin elemente din text (cuvinte-cheie, marcatori afectivi, structură, adresare, ton).	De bază	Elevul recunoaște parțial intenția de comunicare, cu sprijin din partea profesorului.
		Consolidat	Elevul identifică intențiile de comunicare în mesaje variate oferind justificări simple.
		Avansat	Elevul interpretează independent intențiile comunicative, identificând exemple relevante din text.
2.2.Utilizarea îndrumată a strategiilor de receptare/producere de text în procesul lecturii textelor electronice și tipărite	Elevul utilizează, cu sprijin și ghidare, strategii de receptare și de producere de texte (anticiparea conținutului, formularea de întrebări, identificarea ideilor principale, realizarea unui rezumat, luarea de notițe, scheme grafice) în înțelegerea și elaborarea mesajelor din texte digitale și tipărite.	De bază	Elevul utilizează parțial strategiile de receptare/producere, cu sprijin din partea profesorului.
		Consolidat	Elevul utilizează strategii de lectură, selectând informațiile relevante în raport cu sarcina primită.
		Avansat	Elevul utilizează consecvent strategiile de lectură, selectând informațiile în texte digitale și tipărite.
2.3. Mobilizarea experiențelor de citire în receptarea operelor literare de diverse specii literare	Elevul folosește experiențele sale de lectură anterioare pentru a recunoaște teme, motive, personaje sau situații similare în texte literare din diverse specii (epice, lirice, dramatice).	De bază	Elevul menționează cel puțin o asemănare între textul actual și o lectură anterioară (temă, personaj, situație).
		Consolidat	Elevul recunoaște teme, motive sau personaje asemănătoare între două texte oferind explicații simple.
		Avansat	Elevul utilizează experiențele sale de lectură anterioare, realizând comparații între texte.
2.4. Identificarea relațiilor între formulările lingvistice și sensuri în textul literar	Elevul analizează relațiile dintre expresiile lingvistice utilizate în textul literar și sensurile pe care acestea le transmit, explicând modul în care elementele de limbaj contribuie la construirea sensului global al textului.	De bază	Elevul recunoaște în text formulări lingvistice specifice limbajului literar (ex. comparații, epitete, metafore), explicând sensul lor în contextul fragmentului cu ajutor din partea profesorului.
		Consolidat	Elevul interpretează independent expresiile și procedeele lingvistice identificate într-un text familiar.
		Avansat	Elevul analizează independent relația dintre formulările lingvistice și sensurile multiple ale textului literar la prima vedere.
2.5.Recunoaștere a sistemelor de	Elevul evaluează sistemele de valori prezente în textele literare, identificând mesaje,	De bază	Elevul identifică în text valori sau atitudini evidente (ex. prietenie, curaj, responsabilitate), indicând elementele narative care le ilustrează.

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
valori în textele literare	atitudinile și perspectivele transmise prin acțiuni, personaje și situații narative.	Consolidat	Elevul explică modul în care acțiunile personajelor, conflictele sau relațiile dintre ele reflectă anumite sisteme de valori, analizând exemple din text.
		Avansat	Elevul analizează critic sistemele de valori din text, punând în relație sensurile transmise de autor cu contextul narativ și cu propriile repere culturale sau etice.
3.1. Producerea unor texte pentru exprimarea unor informații, idei și sentimente trăite sau imaginate, cu evidențierea ideilor fundamentale și a informațiilor detaliate	Elevul produce texte în contexte de comunicare diferite, organizând conținutul în jurul ideilor principale.	De bază	Elevul redactează un text scurt exprimând clar ideea principală.
		Consolidat	Elevul elaborează un text structurat, folosind detalii relevante care dezvoltă ideile principale.
		Avansat	Elevul elaborează un text organizat, integrând ideile principale, detalii semnificative și elemente de stil care susțin intenția comunicativă.
3.2. Producerea unor texte de tipuri diferite, prin implementarea funcțiilor de comunicare	Elevul creează texte de diferite tipuri, adaptându-le la scopul comunicării.	De bază	Elevul redactează texte simple, adecvate unei funcții de comunicare de bază (informare, exprimare de sentimente, solicitare).
		Consolidat	Elevul realizează texte de tipuri diferite, selectând funcția de comunicare potrivită scopului (informativă, expresivă, apelativă).
		Avansat	Elevul elaborează texte variate și adaptate situației de comunicare, utilizând strategii discursive și expresive adecvate tipului de text.
3.3. Selectarea registrului corespunzător situației de comunicare	Elevul utilizează registrul lingvistic în funcție de situația de comunicare, adaptându-și stilul la interlocutor, scop și context.	De bază	Elevul recunoaște diferențele între registrele de limbă (familial, colocvial, formal).
		Consolidat	Elevul adaptează limbajul propriu (vocabular, ton, formule de adresare) la diverse situații de comunicare școlară sau cotidiană.
		Avansat	Elevul folosește registre variate de limbă în situații complexe de comunicare.
3.4. Utilizarea individuală a unor surse indicate	Elevul utilizează independent sursele indicate (texte, dicționare, materiale multimedia, resurse digitale) pentru a obține informații necesare realizării unor sarcini de comunicare.	De bază	Elevul consultă sursele indicate identificând informații simple.
		Consolidat	Elevul selectează informații relevante din sursele puse la dispoziție integrând informațiile în propriile texte.
		Avansat	Elevul folosește independent surse variate (scrise, vizuale, digitale), integrând informațiile în propriile texte.
3.5. Utilizarea organizării grafice adecvate	Elevul utilizează forme și structuri grafice adecvate situației de comunicare (alineate, titluri, liste,	De bază	Elevul ordonează informațiile elementare folosind elemente grafice simple (alineat, titlu, despărțirea în paragrafe), astfel încât textul să fie lizibil.

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
situației de comunicare	evidențieri, organizatori grafici), pentru a transmite informațiile, ideile și intențiile comunicative.	Consolidat	Elevul organizează ideile utilizând elemente grafice variate (paragrafe distincte, liste, sublinieri, evidențieri) pentru a sprijini înțelegerea mesajului.
		Avansat	Elevul folosește organizatoare grafice potrivite scopului și tipului de comunicare (texte explicative, prezentări, compuneri), integrând elementele vizuale.
3.6. Analizarea constantă a propriului scris/a diverselor texte din punctul de vedere al structurii, al coerenței și al corectitudinii	Elevul analizează propriile texte și texte diverse, din perspectiva structurii, coerenței și corectitudinii lingvistice, identificând aspectele care necesită îmbunătățire și aplicând strategii de revizuire.	De bază	Elevul identifică elementele evidente ale structurii unui text (introducere, cuprins, încheiere) observând erori simple de coerență sau corectitudine.
		Consolidat	Elevul analizează organizarea logică a textului propriu sau a altor texte, identificând neconcordanțe de coerență sau formulări neclare.
		Avansat	Elevul analizează un text din perspectiva structurii, coerenței interne și a corectitudinii lingvistice, propunând și aplicând strategii eficiente de revizuire (reformulare, reorganizare, eliminare/adăugare de informații).
4.1. Observarea formulării propoziției elementare ca un complex de relații	Elevul analizează modul în care propoziția elementară funcționează ca un complex de relații între componentele sale, identificând raporturile sintactice fundamentale și contribuția acestora la construirea sensului.	De bază	Elevul recunoaște componentele de bază ale propoziției elementare (subiect, predicat, complemente simple) identificând relațiile directe dintre acestea în enunțuri familiare.
		Consolidat	Elevul explică relațiile sintactice din propoziția elementară, evidențiind modul în care părțile de propoziție se leagă între ele.
		Avansat	Elevul analizează propoziția elementară, formulând explicații asupra modificărilor de sens generate de transformări structurale.
4.2. Înțelegerea interrelațiilor dintre mijloacele lingvistice și sens în diferite tipuri de texte	Elevul interpretează diferențele de sens și intonație în funcție de topică.	De bază	Elevul recunoaște modificările de topică din propoziții simple.
		Consolidat	Elevul explică modul în care topica influențează intonația și sensul propoziției, identificând elementul scos în evidență.
		Avansat	Elevul analizează diferențele de sens și intonație generate de topică în propoziții și fragmente variate, interpretând impactul asupra intenției comunicative.
4.3. Alegerea cuvintelor ca elemente constitutive în construcții	Elevul selectează cuvintele ca elemente constitutive ale enunțurilor și textelor, adaptându-le la contextul comunicativ	De bază	Elevul identifică cuvinte potrivite pentru a construi enunțuri simple, respectând sensul de bază al termenilor.
		Consolidat	Elevul alege cuvintele în funcție de contextul comunicativ și de intenția mesajului, utilizând sinonime, antonime.

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
variate în funcție de context		Avansat	Elevul folosește cuvinte cu nuanțe semantice în construcții variate, evaluând impactul lexical asupra sensului.
4.4. Manifestarea unei atitudini adecvate normelor conviețuirii sociale în interacțiuni cu caracter privat și în cazul comunităților mici	Elevul manifestă o atitudine adecvată normelor de conviețuire socială în interacțiuni private și în contexte comunitare restrânse, utilizând strategii comunicative de politețe, formule de adresare potrivite.	De bază	Elevul aplică formule elementare de politețe și comportamente comunicative adecvate în interacțiuni simple (salut, mulțumire, solicitare).
		Consolidat	Elevul adaptează limbajul și atitudinea în funcție de interlocutor și de context (familial, școlar, comunitar), demonstrând politețe și disponibilitate pentru cooperare.
		Avansat	Elevul utilizează strategii comunicative adecvate normelor sociale (ascultare activă, moderarea tonului, formule de mediere, exprimarea respectului cultural).

Clasa a VII-a

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
1.1. Analizarea textelor orale prin evidențierea și rezumarea esenței în variate situații de comunicare	Elevul analizează texte orale din contexte diverse, identificând ideile principale și informațiile esențiale.	De bază	Elevul stabilește tema unui textului oral.
		Consolidat	Elevul extrage ideile principale dintr-un mesaj oral fără a introduce informații eronate.
		Avansat	Elevul stabilește tema și scopul textului oral, cu identificarea informațiilor explicite și implicite dintr-un mesaj oral.
1.2. Prezentarea orală a unor teme date sau liber alese acordând atenție factorilor de comunicare	Elevul prezintă oral teme date sau liber alese, adaptând mesajul la scop, public, context și intenția comunicativă.	De bază	Elevul prezintă idei simple, în general inteligibile, folosind un limbaj adecvat situației.
		Consolidat	Elevul prezintă un discurs coerent, suficient de clar și fluent, cu rare momente de ezitare.
		Avansat	Elevul prezintă ideile fluent, adaptând mesajul la public, context, scop și intenția comunicativă.
1.3. Prezentarea diverselor informații, idei, păreri cu ajutorul argumentelor, al detaliilor și al exemplelor	Elevul prezintă informații, idei și opinii în mod coerent și logic, utilizând argumente adecvate, detalii relevante și exemple clare.	De bază	Elevul prezintă idei de bază, oferind argumente simple.
		Consolidat	Elevul prezintă idei, informații și opinii într-o ordine logică, cu argumente adecvate.
		Avansat	Elevul creează un discurs structurat, cu argumente, selectând exemple și detalii alese.
1.4. Identificarea cauzelor abaterilor intenționate de la limbajul standard	Elevul analizează motivele pentru care vorbitorii se abat intenționat de la limbajul standard.	De bază	Elevul recunoaște abaterile de la limbajul standard, fără explicarea clară a motivelor.
		Consolidat	Elevul explică motivele (ex. expresivitate, regionalism, umor) abaterilor de la limbajul standard.
		Avansat	Elevul analizează toate abaterile intenționate de la limbajul standard, cu explicarea a funcțiilor stilistice ale acestora.
1.5. Manifestarea unei atitudini deschise față de opinia interlocutorului	Elevul manifestă deschidere față de opinia interlocutorului, ascultând activ, chiar și în situații de dezacord.	De bază	Elevul întrerupe frecvent interlocutorul, exprimând dezacordul nepoliticos.
		Consolidat	Elevul ascultă interlocutorul, arătând politețe față de opinia celui alt.
		Avansat	Elevul ascultă activ interlocutorul, integrând opiniile diferite în discurs.
2.1. Diferențierea raporturilor referențial/fictiv în diverse texte	Elevul diferențiază raporturile dintre referențial și fictiv în diverse texte, pe baza elementelor de conținut.	De bază	Elevul recunoaște raportul predominant (referențial sau fictiv) folosind argumente simple din text.
		Consolidat	Elevul diferențiază clar raporturile referențial și fictiv, identificând trăsături caracteristice fiecăruia (factual vs. imaginar).
		Avansat	Elevul analizează modul în care textul combină elemente referențiale și fictive pentru

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
			a crea efecte de sens sau pentru a transmite intenții comunicative.
2.2. Utilizarea strategiilor de receptare/produce re de texte conform situației de comunicare, în procesul lecturii textelor electronice și tipărite	Elevul utilizează strategii adecvate de lectură pentru a recepta informațiile din texte electronice și tipărite, în diverse situații de comunicare.	De bază	Elevul utilizează strategii simple de lectură (ex. interpretarea titlului, observarea elementelor vizuale, parcurgerea liniară a textului) pentru a obține informații de bază.
		Consolidat	Elevul utilizează în mod corect strategii de lectură adaptate situației de comunicare (ex. selectarea informațiilor relevante, sublinierea ideilor principale).
		Avansat	Elevul utilizează în mod eficient și flexibil strategii variate de lectură (ex. anticipare, realizare de inferențe, evaluarea credibilității) pentru texte electronice și tipărite.
2.3. Exprimarea experiențelor de cititor în receptarea diverselor specii literare și identificarea unor motive literare	Elevul folosește cunoștințele anterioare și experiențele de lectură pentru a identifica diferite specii și motive literare.	De bază	Elevul identifică conexiuni elementare între textul actual și experiențe de lectură anterioare, identificând motivele literare simple, prezentate clar în text.
		Consolidat	Elevul compară textul studiat cu experiențele sale anterioare de lectură, identificând motive literare complexe.
		Avansat	Elevul analizează experiențele de lectură și cunoștințele anterioare pentru a identifica și diferenția motivele principale și speciile literare studiate.
2.4. Recunoașterea relațiilor dintre caracterul genului literar și structurarea lingvistică în textele literare	Elevul distinge relațiile dintre caracterul speciei literare și structura lingvistică a textelor, identificând modul în care trăsăturile speciei literare influențează organizarea limbajului.	De bază	Elevul identifică elemente de limbaj evidente (ex. descriere, dialog, vers, narațiune) asociate speciei literare respectiv.
		Consolidat	Elevul explică relațiile între specia literară și organizarea limbajului, folosind exemple din text pentru a argumenta apartenența textului la o specie literară.
		Avansat	Elevul justifică apartenența unui text la o specie literară prin examinarea detaliată a trăsăturilor speciei literare și a limbajului folosit, evidențiind relațiile dintre acestea.
2.5. Evaluarea sistemelor de valori care apar în texte literare	Elevul judecă sistemele de valori exprimate în textele literare, analizând impactul lor asupra personajelor și acțiunii.	De bază	Elevul recunoaște valorile exprimate, oferind observații elementare despre modul în care valorile influențează acțiunea.
		Consolidat	Elevul explică sistemele de valori din text, analizând impactul acestora asupra personajelor și acțiunii.
		Avansat	Elevul judecă critic și argumentat impactul valorilor asupra mesajului textului, contextualizându-le în raport cu valori sociale și culturale

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
3.1. Producerea unor texte cu teme variate, evidențierea ideilor fundamentale, rezumare, exersarea fazelor de producere de texte în scris	Elevul elaborează texte cu teme variate, cu evidențierea ideilor de bază, aplicând corect etapele de producere a unui text scris.	De bază	Elevul formulează texte simple, pe teme indicate, reușind să redea ideile de bază.
		Consolidat	Elevul formulează texte coerente și clare, pe teme variate, evidențiind ideile fundamentale.
		Avansat	Elevul formulează texte bine structurate, pe teme diverse, evidențiind ideile fundamentale și aplicând toate etapele de producere a unui text scris (planificare, redactare, revizuire, redactare finală).
3.2. Producerea individuală a unor texte complexe, în conformitate cu situația de comunicare	Elevul formulează texte complexe, adaptate situației de comunicare, valorificând resurse lingvistice potrivite scopului comunicării.	De bază	Elevul formulează texte simple, cu idei exprimate fragmentar, folosind frecvent expresii și structuri lingvistice neadecvate scopului comunicării.
		Consolidat	Elevul formulează texte simple cu structură parțial coerentă, utilizând expresii și structuri lingvistice improprii scopului comunicării.
		Avansat	Elevul formulează texte complex articulate, adaptate situației de comunicare, valorificând în mod creativ și expresiv resurse lingvistice variate, adecvate scopului comunicării.
3.3. Aplicarea registrului corespunzător în privința destinatarului	Elevul utilizează registrul de limbă adecvat destinatarului, selectând formulele de adresare, tonul și structurile lingvistice potrivite scopului comunicării.	De bază	Elevul folosește parțial registrul de limbaj potrivit, utilizând formule incorecte și ton neadecvat.
		Consolidat	Elevul utilizează registrul de limbaj, selectând resursele lingvistice cu mici incoerențe sau ezitări.
		Avansat	Elevul utilizează registrul de limbă, adaptând elementele de vocabular și de sintaxă, la fel și tonul la destinatar.
3.4. Utilizarea unor surse diverse la o anumită temă	Elevul utilizează surse diverse de informare pentru o anumită temă, respectând relevanța și credibilitatea acestora.	De bază	Elevul utilizează surse de informare, fără a evalua relevanța sau credibilitatea lor.
		Consolidat	Elevul utilizează surse diverse de informare, selectând informațiile relevante și credibile.
		Avansat	Elevul utilizează surse de informare, respectând relevanța și credibilitatea acestora, integrând informațiile în propriul text.
3.5. Adecvarea organizării grafice și a elementelor verbale în funcție de scopul comunicării	Elevul folosește organizatorii grafici și elementele verbale ale unui text, în funcție de scopul comunicării.	De bază	Elevul folosește organizatorii grafici și elementele verbale ale unui text, realizând un mesaj simplu.
		Consolidat	Elevul folosește organizatorii grafici și elementele verbale ale unui text, realizând un mesaj complex.
		Avansat	Elevul folosește organizatorii grafici și elementele verbale ale textului, adaptându-le la scopul și contextul comunicării.

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
3.6. Corectarea individuală a propriului scris din punctul de vedere al structurii, al coerenței și al corectitudinii	Elevul analizează propriul text respectând normele de ortografie, de structură și de coerență.	De bază	Elevul identifică cu sprijinul profesorului greșelile de ortografie, de structură și de coerență a unui text scris familiar.
		Consolidat	Elevul identifică greșelile de ortografie, de structură și de coerență în vederea corectării textelor scrise familiare
		Avansat	Elevul analizează independent propriul text din punct de vedere ortografic, al structurii, al coerenței și al corectitudinii.
4.1. Analiza semnificațiilor ce se desprind din structura expresiilor lingvistice	Elevul analizează semnificațiile expresiilor lingvistice, identificând sensurile principale care se desprind din structura acestora.	De bază	Elevul analizează cu explicații simple expresiile lingvistice, identificând sensurile evidente.
		Consolidat	Elevul analizează expresiile lingvistice, identificând sensurile principale.
		Avansat	Elevul analizează expresiile lingvistice, identificând sensurile acestora și argumentându-le printr-o analiză a structurii.
4.2. Interpretarea interrelației dintre mijloacele lingvistice și sens în diferite tipuri de texte	Elevul evaluează interrelația dintre mijloacele lingvistice și sens în diferite tipuri de texte, evidențiind modul în care aceste mijloace contribuie la construirea sensului.	De bază	Elevul explică interrelațiile dintre mijloacele lingvistice și sens, identificând doar câteva elemente simple, fără a evidenția clar legătura acestora cu construcția sensului.
		Consolidat	Elevul explică interrelațiile dintre mijloacele lingvistice și sens, identificând doar câteva elemente simple, cu evidențierea legăturii acestora cu construcția sensului.
		Avansat	Elevul explică interrelația dintre mijloacele lingvistice și sens în diverse tipuri de texte, evidențiind clar modul în care aceste mijloace influențează construirea sensului mesajului.
4.3. Analizarea schimbării și varietății lexicului și a caracterului constituit al cuvintelor	Elevul analizează schimbarea și varietatea lexicului, precum și caracterul constituit al cuvintelor, evidențiind modul în care aceste aspecte influențează sensul mesajului.	De bază	Elevul analizează schimbarea și varietatea lexicului, precum și caracterul constituit al cuvintelor, identificând exemple simple.
		Consolidat	Elevul analizează schimbarea și varietatea lexicului, precum și caracterul constituit al cuvintelor.
		Avansat	Elevul analizează schimbarea și varietatea lexicului, precum și caracterul constituit al cuvintelor, explicând impactul acestora asupra sensului.
4.4. Manifestarea unei atitudini adecvate normelor culturale în participarea la viața socială	Elevul manifestă o atitudine adecvată normelor culturale în participarea la viața socială, cu politețe față de ceilalți.	De bază	Elevul manifestă respect limitat față de norme și reguli sociale, aplicându-le doar în situații cunoscute.
		Consolidat	Elevul manifestă o atitudine conformă normelor culturale, adaptându-și comportamentul la majoritatea contextelor sociale întâlnite.

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
		Avansat	Elevul manifestă o atitudine respectuoasă față de norme și valori culturale, adaptându-și comportamentul în mod flexibil și responsabil la diverse situații de comunicare.

Clasa a VIII-a

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
1.1. Evaluarea textelor orale în diferite situații de comunicare	Elevul evaluează diferite tipuri de texte utilizând factorii de comunicare și ținând cont de relația între evenimente	De bază	Elevul identifică diferite situații de comunicare și relațiile între evenimente cu sprijinul profesorului
		Consolidat	Elevul analizează cu sprijinul profesorului situațiile de comunicare și relațiile între evenimente.
		Avansat	Elevul evaluează independent discursuri orale de diferite tipuri de texte(argumentative , de convingere, de exprimare a opiniei)ținând cont de stil, variantă de limbaj, impactul enunțurilor, relații cauză-efect.
1.2. Participare în diferite situații de comunicare cu aplicarea strategiilor de comunicare adecvate situației de vorbire	Elevul corelează strategiile de comunicare cu situațiile de comunicare	De bază	Elevul identifică cu sprijinul profesorului diferite situații de comunicare pentru a participa la comunicare
		Consolidat	Elevul identifică cu sprijinul profesorului diferite tipuri de texte în diferite situații de comunicare ținând cont de factorii situației de comunicare
		Avansat	Elevul utilizează independent strategiile de comunicare, factorii situației de comunicare și elementele paraverbale, nonverbale și suprasegmentale.
1.3. Prezentarea diferitelor puncte de vedere pe baza unor teme variate în texte argumentative, referindu-se la sursele folosite	Elevul creează texte argumentative în care susține diferite puncte de vedere, raportându-se la sursele folosite.	De bază	Elevul identifică cu sprijinul profesorului elementele argumentării, tehnici de convingere, strategii care influențează rațiunea
		Consolidat	Elevul compară cu sprijinul profesorului diferite puncte de vedere și tehnici de manipulare lingvistică, în vederea elaborării unor texte argumentative.
		Avansat	Elevul creează independent texte argumentative ținând cont de strategiile receptării și producerii mesajelor orale referindu-se la sursele folosite
1.4. Aplicarea adecvată a variantei de limbaj, a stilului și a registrului în anumite situații de comunicare	Elevul utilizează variantele limbajului, stilul și registrul limbajului în diferite situații de comunicare	De bază	Elevul identifică cu sprijinul profesorului diferite variante ale limbajului în diferite situații de comunicare
		Consolidat	Elevul distinge cu ajutorul profesorului diferite stiluri și variante de limbaj în anumite situații de comunicare
		Avansat	Elevul utilizează independent un stil și un registru adecvat, variante ale limbajului în diferite situații de comunicare
1.5. Manifestarea unei atitudini		De bază	Elevul identifică diferite situații de dezbatere a temelor în comunicarea de toate zilele

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
deschise pe parcursul participării la o dezbatere	Elevul manifestă atitudine deschisă pe parcursul participării la o dezbatere	Consolidat	Elevul utilizează cu sprijinul profesorului un stil, o variantă de limbaj adecvat pe tot parcursul participării la o dezbatere
		Avansat	Elevul aplică independent un stil, variante de limbaj, impactul enunțurilor: fapt, opinie pe parcursul participării la o dezbatere
2.1. Identificarea relațiilor între text și realitate în comunicarea nonliterară și literară	Elevul analizează relațiile între text și realitate în comunicarea nonliterară și literară	De bază	Elevul identifică cu sprijinul profesorului strategiile de înțelegere a textului literar cunoscut și nonliterar
		Consolidat	Elevul identifică independent strategiile de înțelegere a textului nonliterar și literar la prima vedere.
		Avansat	Elevul compară diferite texte literare și nonliterare în vederea identificării relațiilor între text și realitate ținând cont de strategiile de înțelegere a textului(forma de comunicare, tehnici de colectare a informațiilor, de comunicare mass media, manipularea, textul și destinatarul textului)
2.2. Utilizarea strategiilor de citire/receptare adecvate situației de comunicare	Elevul utilizează strategii de receptare adecvate situației de comunicare	De bază	Elevul identifică cu sprijinul profesorului strategiile de înțelegere a textului, de recunoaștere a diferitelor tipuri de texte(argumentative, descriptive, narative), modalități de colectare și folosire a informațiilor, principiul de organizare al textului descriptiv
		Consolidat	Elevul identifică cu sprijinul profesorului diferite tipuri de texte(argumentative , descriptive, narative), tipul și rolul informațiilor într-un text, structurile specifice textelor argumentative și descriptive
		Avansat	Elevul utilizează diferite tipuri de texte(argumentative, descriptive, narative), natura informațiilor în funcție de situații de comunicare
2.3. Identificarea conexiunilor dintre teme și motive în textele literare	Elevul explică conexiunile dintre teme și motive în textele literare	De bază	Elevul identifică cu sprijinul profesorului trăsăturile textelor literare (epice și lirice)
		Consolidat	Elevul identifică cu sprijinul profesorului temele și motivele în textele literare cunoscute
		Avansat	Elevul explică independent conexiunile dintre teme și motive în textele literare la prima vedere
2.4. Interpretarea sensului și a formulării	Elevul interpretează sensurile cuvintelor și ale formulărilor lingvistice în textele literare	De bază	Elevul identifică cu sprijinul profesorului sensurile cuvintelor și ale formulărilor lingvistice în textele literare cunoscute

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
lingvistice în textele literare		Consolidat	Elevul distinge cu sprijinul profesorului sensurile cuvintelor și ale formulărilor lingvistice în textele literare la prima vedere
		Avansat	Elevul interpretează independent sensurile cuvintelor și ale formulărilor lingvistice în textele literare la prima vedere
2.5. Raportarea sistemelor de valori apărute în texte literare cu sistemele de valori proprii	Elevul compară sistemele de valori apărute în textele literare cu(la) sistemele de valori proprii	De bază	Elevul identifică cu sprijinul profesorului teme și înțelesuri valorice în textele literare cunoscute
		Consolidat	Elevul corelează sistemele de valori apărute în textele literare cunoscute cu sistemele de valori proprii
		Avansat	Elevul compară sistemele de valori din textele literare la prima vedere raportându-le la propriul sistem de valori
2.6. Evaluarea rolului textului literar în privința înțelegerii lumii și a înțelegerii de sine	Elevul evaluează rolul textului literar în privința înțelegerii lumii și a înțelegerii de sine	De bază	Elevul identifică cu sprijinul profesorului în lumea imaginară a operei literare situații de viață reală și experiențe trăite
		Consolidat	Elevul compară cu sprijinul profesorului experiențele proprii cu situații din opere literare
		Avansat	Elevul evaluează independent lumea imaginară din textul literar în vederea înțelegerii diferitelor situații din propria viață și a experiențelor trăite
3.1. Exprimarea clară a punctelor de vedere și a opiniilor diferite cu referire la texte persuasive/argumentative	Elevul prezintă punctele de vedere și opiniile diferite cu referire la texte persuasive/argumentative	De bază	Elevul identifică cu sprijinul profesorului tehnici de producere a diferitelor texte, procesul scrierii și etapele aferente (producere de texte de bază de temă dată, generare, scop, organizare), principii de organizare în textele persuasive.
		Consolidat	Elevul utilizează cu sprijinul profesorului tehnici de producere a diferitelor texte, procesul scrierii și etapele aferente (producere de texte de bază de temă dată, generare, scop, organizare), principii de organizare
		Avansat	Elevul utilizează individual tehnici de producere a diferitelor texte, procesul scrierii și etapele aferente (producere de texte de bază de temă dată, generare, scop, organizare), principii de organizare
3.2. Producerea reflectată de texte, în diferite situații de comunicare	Elevul elaborează texte structurate reflectând la diferite situații de comunicare	De bază	Elevul compară cu sprijinul profesorului diferite tipuri de texte și tehnici de producere a textelor luând în considerare etapele aferente producerii textelor, instrumentele captării atenției, caracteristici textuale, structura,

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
			redactarea și stilul textelor, principiile de organizare în textele persuasive
		Consolidat	Elevul evaluează independent diferite tipuri de texte utilizând tehnici de producere a textelor, luând în considerare etapele aferente producerii textelor, instrumentele captării atenției, caracteristici textuale, structura, redactarea și stilul textelor, principiile de organizare în textele persuasive
		Avansat	Elevul creează independent diferite tipuri de texte utilizând tehnici de producere a textelor, luând în considerare etapele aferente producerii textelor, instrumentele captării atenției, caracteristici textuale, structura, redactarea și stilul textelor, principiile de organizare în textele persuasive
3.3. Selecționare conștientă dintre registre și mărci stilistice diferite, acomodare la situații de comunicare	Elevul selectează registrele și mărcile stilistice, adaptându-le situațiilor de comunicare.	De bază	Elevul identifică cu sprijinul profesorului registrele și mărcile stilistice în diferite situații de comunicare
		Consolidat	Elevul utilizează cu sprijinul profesorului registrele și mărcile stilistice, diferite stiluri de exprimare a identității, normele limbajului scris
		Avansat	Elevul compară registrele și diferitele mărci stilistice, utilizându-le corect și respectând normele limbajului scris.
3.4. Compararea diferitelor surse de documentare care se referă la aceeași temă	Elevul compară diferite surse de documentare având aceeași temă	De bază	Elevul identifică cu sprijinul profesorului sursele de documentare care se referă la aceeași temă
		Consolidat	Elevul utilizează independent sursele de documentare care se referă la aceeași temă
		Avansat	Elevul analizează sursele de documentare care se referă la aceeași temă
3.5. Aplicarea funcțională a imaginilor și a organizatorilor grafici	Elevul utilizează în mod adecvat imaginile și organizatorii grafici ai textului	De bază	Elevul identifică imaginile și organizatorii grafici ai textului
		Consolidat	Elevul utilizează cu sprijinul profesorului imaginile și organizatorii grafici ai textului
		Avansat	Elevul utilizează independent imaginile complexe și organizatorii grafici ai textului
3.6. Corectarea individuală a propriului scris din punct de vedere ortografic, al structurii și al	Elevul analizează propriul text respectând normele de ortografie, de structură și de coerență	De bază	Elevul identifică cu sprijinul profesorului normele de ortografie, de structură și de coerență a unui text scris
		Consolidat	Elevul analizează cu sprijinul profesorului normele de ortografie în vederea corectării textelor scrise

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
coerenței și al corectitudinii		Avansat	Elevul analizează propriul text corect din punct de vedere ortografic, al structurii, al coerenței și corectitudinii.
4.1. Compararea procedeelelor construirii frazelor și a textelor pe baza caracteristicilor lingvistice și compoziționale ale formulării	Elevul compară procedeele de construire a frazelor și a textelor, bazându-se pe caracteristicile lingvistice și compoziționale ale acestora	De bază	Elevul identifică cu sprijinul profesorului procesul de construire a frazei, a textelor pe baza caracteristicilor lingvistice și compoziționale
		Consolidat	Elevul utilizează cu sprijinul profesorului procesul de construire a frazei, a textelor pe baza caracteristicilor lingvistice și compoziționale
		Avansat	Elevul compară în procesul de construire a frazei și a textelor caracteristicile lingvistice și compoziționale în vederea formulării intenției comunicative
4.2. Aplicarea conștientă a cunoștințelor privind interrelația dintre mijloacele lingvistice și sens în diferite situații comunicative	Elevul aplică cunoștințele privind interrelația dintre mijloacele lingvistice și sens în situații diferite de comunicare	De bază	Elevul identifică cu sprijinul profesorului diferite variante ale limbii și sensurile cuvintelor în variante în vederea comunicării în diferite situații
		Consolidat	Elevul utilizează cu sprijinul profesorului diferite texte și variante ale limbii, sensurile expresiilor în diverse situații de comunicare
		Avansat	Elevul utilizează independent diferite texte și variante ale limbii, sensurile expresiilor în diverse situații de comunicare
4.3. Alegerea conștientă a cuvintelor în funcție de sens, sferă de utilizare și registru de limbaj	Elevul utilizează cuvintele în funcție de sensul lor, sfera lor de utilizare și registrul de limbaj	De bază	Elevul identifică cu sprijinul profesorului sensul cuvintelor, sfera lor de utilizare și registrul de limbaj
		Consolidat	Elevul explică cu sprijinul profesorului sensul cuvintelor, sfera lor de utilizare și registrul de limbaj
		Avansat	Elevul utilizează sensul cuvintelor, registrul de limbaj potrivit situațiilor de comunicare
4.4. Manifestarea unei atitudini adecvate necesităților negocierii relațiilor sociale și manifestarea acestora prin mijloace lingvistice	Elevul utilizează cuvintele în funcție de sensul lor, sfera lor de utilizare și registrul de limbaj	De bază	Elevul identifică cu sprijinul profesorului etichete ale limbajului, variante și normele limbajului scris
		Consolidat	Elevul utilizează cu sprijinul profesorului etichete ale limbajului, variante și normele limbajului scris, diferite stiluri de scriere pentru marcarea identității
		Avansat	Elevul utilizează etichete ale limbajului, variante și norme ale limbajului scris, diferite stiluri de scriere pentru marcarea identității